Lietas Nr. C36069914
Lietas arhīva Nr. C-0148-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 7.aprīlī

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „Norvik Banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

Akciju sabiedrība „Norvik Banka" (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 21.augustā cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāju) par 472,71 EUR piedziņu, norādot, ka 2006.gada 29.septembrī starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums Nr.VK10016323, ar kuru atbildētājam piešķirts atļautais kredīts 284,57 EUR apmērā, ar ikmēneša procentu likmi 1,99%. Atbildētājam līdz katra mēneša 20.datumam bijis jāveic ikmēneša maksājums. Atbildētājs nav pildījis ar līgumu uzņemtās saistības. Pēdējais maksājums saņemts 2007.gada 14.septembrī 50,78 EUR apmērā. Prasītāja vērsusies tiesas zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar 2014.gada 2.jūlija lēmumu pieteikums atstāts bez izskatīšanas. Prasītāja aprēķinājusi galveno parādu 244,51 EUR, līgumiskos procentus par atļautā kredīta izmantošanu 49,47 EUR un līgumsodu 178,73 EUR. Prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punkts, 1753., 1756., 1757., 1759., 1762.panta 1.punkts, 1764., 1765.panta pirmā daļa, 1811., 1943., 1946.panta pirmā daļa. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja arī tiesāšanās izdevumus un noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē (skatīt lietas 4.-8.lapu).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{21}panta noteikumiem 2014.gada 22.augustā uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu tika izsūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 26., 28.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav izteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar CPL 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2015.gada 14.janvārī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 7.aprīlī un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 7.aprīļa, plkst. 15.00. (skatīt lietas 38., 40.lapu)

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar CPL 77.pantu un 2006.gada 15.decembra LR Uzņēmuma Reģistra lēmumu prasītāja ir akciju sabiedrības "Lateko banka" saistību un tiesību pārņēmēja (skatīt lietas 24.lapu).

Darījuma puses – atbildētājs un akciju sabiedrība "Lateko banka" 2006.gada 29.septembrī noslēdza līgumu Nr.VK10016323 par VIVA Maestro norēķinu kartes izsniegšanu un lietošanu, ar kuru banka atbildētājam piešķīra kredītlimitu 200 Ls apmērā, ar ikmēneša procentu likmi 1,99%, kas ir atbilstoši spēkā esošajiem Tarifiem, un ikmēneša maksājumu 35,69 Ls katra mēneša 20.datumā (skatīt lietas 12., 13., 17., 18.lapā).

Saskaņā ar līguma 1.12. punktu kredīts ir aizdevums, kas sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas.

Līguma 1.13.punkts nosaka, ka atļautais kredīts ir kredīts prasītāja noteiktā limita ietvaros.

Līguma 1.14.punkts nosaka, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītāja noteikto limitu.

Līguma 1.9. un 1.10.punkts nosaka, ka atbildētājam katra norēķina cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Līguma 1.22.punkts nosaka, ka Tarifi ir spēkā esošs prasītāja pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa (skatīt tarifu likmes lietas 17., 18.lapā).

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem (0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). (skatīt lietas 18.lapā)

Līguma 5.11.punkts nosaka, ka, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar tarifiem (0,25% dienā).

Lietā nav pierādījumu, ka līgums būtu izbeigts.

Ar atbildētāja konta izrakstu pierādīts, ka atbildētājs izmantojis prasītājas VIVA Maestro kartes kontā Nr.LV06LATB0007110647176 piešķirto kredīta summu periodā no 2006.gada 29.septembra līdz 2007.gada 22.maijam (skatīt lietas 14.-15.lapu).

Lietā iesniegts Creditreform Latvijā SIA 2012.gada 19.oktobra maksājuma pieprasījums, 2012.gada 23.novembra u.n 2013.gada 3.janvāra brīdinājumi, kuros atbildētāju informēja, ka veic parādu piedziņu prasītājas uzdevumā, un aicināja veikt parāda 332,22 Ls samaksu. (skatīt lietas 46., 47., 48.lapā)

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs līdz prasības celšanai tiesā vai līdz lietas izskatīšanai tiesā pieprasīto parāda summu būtu samaksājis labprātīgi. Atbildētājs nav arī iebildis pret prasības apmierināšanu.

Atļautā kredīta atlikumu uz 2014.gada 7.augustu,prasītāja, atbilstoši parādu aprēķinam, aprēķinājusi 244,51 EUR, procentus par atļautā kredīta izmantošanu 49,47 EUR, līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 178,73 EUR. (skatīt lietas 19.lapu)

Saskaņā ar Latvijas CL 1838.pantu samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Latvijas CL 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Latvijas CL 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata, ka minētās likuma normas piemērojamas konkrētajā gadījumā, un, ievērojot, ka lietā nav pierādījumu, ka pušu starpā pastāvētu strīds par 2006.gada 29.septembrī noslēgtā līguma tiesīgumu, ievērojot, ka prasītāja kredītu piešķīrusi, ka atbildētājs kredītu – naudas aizdevumu saņēmis, bet nav veicis kredīta – aizdevuma atmaksu pilnā apmērā, ir likumīgs pamats atzīt, ka prasība par galvenā parāda – kredīta 244,51 EUR piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma, ievērojot arī, ka lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs būtu izpildījis laikā un pienācīgā kārtā ar 2006.gada 29.septembrī noslēgto līgumu uzņemtās saistības.

Saskaņā ar Latvijas CL 1946.panta pirmās daļas noteikumiem procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Arī Latvijas CL 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Savukārt, Latvijas CL 1763.panta 1.punktā noteikts, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, un 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Šajā gadījumā ikmēneša procentu likme noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem Tarifiem un pamatojas uz tiesisku darījumu – 2006.gada 29.septembrī noslēgto līgumu Nr.VK10016323.

Latvijas CL 1652.panta 3.punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar iepriekš norādītajām likuma normām arī prasība daļā par procentu 49,47 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Prasītāja norādījusi, ka atbildētājs ir kavējis maksājumus no 2007.gada 14.septembra u.z 2014.gada 7.augustu aprēķinājusi un pieprasa līgumsodu 178,73 EUR apmērā.

Šo līgumsoda summu tiesa novērtē kā nesamērīgu un uzskatāma par iedzīvošanos uz parādnieka rēķina.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa izspriež civillietas saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, kā arī ņem vērā judikatūru.

Ja saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods maksājams par saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi, tad, pārbaudot tā atbilstību samērīguma un taisnīguma principam, ir jāvērtē pieprasītā līgumsoda samērojamība attiecībā pret pamatparādu (skatīt Senāta 2011.gada 9.novembra lēmumu lietā Nr.SPC-63).

Augstākās tiesas Senāta civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212 norādīts, ka līgumsoda piemērošana vērtējama atbilstoši sōda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa uzskata, ka, tā kā lietā ir pamats konstatēt, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tad atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Tiesa uzskata, ka ņemot vērā minētos apsvērumus un Civillikuma 1716., 1717., 1720.pantā noteikto, kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, līgumsods, kas būtu uzskatāms par saprātīgu un samērīgu, ievērojot pamatparāda lielumu, kā arī to, ka prasītājai bija iespējams celt prasību savlaicīgi, tādējādi nepieaudzējot līgumsoda apmēru, ir nosakāms 10% apmērā no pamatparāda summas, tas ir 24,45 EUR. Līdz ar to līgumsods piedzenams 24,45 EUR apmērā, bet prasījums daļā par līgumsoda 154,28 EUR apmērā piedziņu noraidāms.

Tiesa atzīst, ka neskatoties uz to, ka atbildētājs nav apstrīdējis piedzenamās summas aprēķina pareizību, ievērojot iepriekš norādītos iegūtos pierādījumus un tiesas norādītos apsvērumus, saskaņā ar minētajām likuma normām, prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu, ja prasība apmierināta daļēji, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesa uzskata, ka pēc prasītājas lūguma, saskaņā ar minētā likuma normām un, ņemot vērā, ka prasība apmierināma daļēji, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR {aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.a)punktu – piedzenamā parāda summa 318,43 EUR (244,51 EUR + 49,47 EUR+ 24,45 EUR) X 15%, bet ne mazāk par 71,14 *euro*} un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par ierakstītu pavēstu un prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu 4,70 EUR (skatīt kvītis lietas 9., 10., 11.lapā); kā arī no atbildētāja par labu Tiesu administrācijai piedzenami līdz šim nesamaksātie tiesas izdevumi 4,05 EUR. (skatīt lietas 2.lapā)

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Ņemot vērā minēto un jau iepriekš norādīto tiesisko regulējumu attiecībā par procentu samaksas pienākumu un to apmēru, ievērojot lietā

pierādīto atbildētāja pieļauto parāda samaksas kavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās parāda summas no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk kā pamatparāda 244,51 EUR apmērā.

Saskaņā ar CPL 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 194. un 204.[1]pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Norvik Banka", reģistrācijas Nr. 40003072918, pamatparādu 244,51 EUR (divus simtus četrdesmit četrus *euro* un 51 centu), līgumiskos procentus 49,47 EUR (četrdesmit deviņus *euro* un 47 centus), līgumsodu 24,45 EUR (divdesmit četrus *euro* un 45 centus), valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 394,27 EUR (trīs simtus deviņdesmit četrus *euro* un 27 centus).

Piespriestās summas iemaksājamas akciju sabiedrībai „Norvik Banka", reģistrācijas Nr. 40003072918, kontā LV03LATB0000VIVAKARTE.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 154,28 EUR (viena simta piecdesmit četru *euro* un 28 centu) piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai tiesas izdevumus 4,05 EUR (četrus *euro* un 5 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Atzīt akciju sabiedrības "Norvik Banka" tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk kā pamatparāda 244,51 EUR (divu simtu četrdesmit četru *euro* un 51 centa) apmērā.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 7.aprīļa, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka